

Biologia

TEMAT: Motywy i koncepcje ochrony przyrody

Ochrona przyrody oznacza działania zmierzające do zachowania, właściwego wykorzystania oraz odnawiania zasobów przyrody i jej składników. Powody, dla których się je realizuje, są różne:

- **egzystencjonalne**
- **ekonomiczne**
- **etyczne**
- **estetyczne**
- **patriotyczne**
- **naukowe.**

MOTYWY EGZYSTENCJALNE- PRZYRODA WARUNKUJE ISTNIENIE CZŁOWIEKA

Motywy te są związane z przekonaniem, że dzięki organizmom człowiek otrzymuje niezbędne do życia zasoby: tlen, woda, drewno, żywność, a także surowce niezbędne do wytwarzania odzieży, budowy domów oraz produkcji paliw.

MOTYWY EKONOMICZNE- PRZYRODA JAKO ŹRÓDŁO ZYSKÓW

- korzyści materialne z użytkowania zasobów przyrody:
 - o Bezpośrednie -> np. drewno, ryby, grzyby jadalne, woda;
 - o Pośrednie -> np. tereny rekreacyjne;
- Z powodów ekonomicznych, często dochodzi do kosztownych napraw szkód wywołanych negatywnymi skutkami działalności człowieka -> np. straty wynikające z erozji gleb;

MOTYWY ETYCZNE- PRZYRODA JAKO WARTOŚĆ SAMA W SOBIE

- Człowiek ponosi moralną odpowiedzialność za ochronę przyrody;
- Odwołanie do przekonań religijnych -> np. podkreślenie, że wszystkie gatunki są dziełem Boga, a więc należy je chronić ze względu na szacunek;
- Człowiek jest jedynym świadomym gatunkiem na Ziemi i ponosi odpowiedzialność za ochronę gatunków i ekosystemów;
- Przekonania z nurtów filozoficznych : nakazują człowiekowi szanować prawo do życia innych istot;

MOTYWY ESTETYCZNE- PRZYRODA JAKO ŹRÓDŁO PIĘKNA

- Postrzeganie przyrody jako źródło piękna poprzez barwy, kształty, dźwięki;
- Przyroda, poszczególne gatunki, krajobrazy stanowią inspiracje dla artystów;

INNE MOTYWY OCHRONY PRZYRODY:

Strategiczne

- dotyczy głównie średniowiecza;
- chroniono lasy, gdyż były naturalną barierą, chroniącą przed wrogiem;
- chroniono zwierzęta leśne, które były zabezpieczeniem żywności dla wojsk podczas wojen

Patriotyczne

- przekonanie, że natura jest dobrem narodowym, dbanie o nią jest powinnością każdego patrioty;

Naukowe

- postulują zachowanie różnorodności gatunkowej do badań naukowych -> można odkrywać prawa rządzące naturą

Spoleczno – etniczne

- zachowanie zróżnicowania etniczno kulturowego na danym terenie, zachowując ochronę występującej na nim przyrody, przed skutkami działalności człowieka;

Praca domowa:

1. **Dopasuj do poziomów bioróżnorodności podane niżej przykłady negatywnego wpływu rolnictwa.**

A – różnorodność ekosystemowa

B – różnorodność gatunkowa

C – różnorodność genetyczna

1. Zanieczyszczanie środowiska środkami ochrony roślin.
2. Wprowadzanie GMO.
3. Stosowanie tylko kilku gatunków użytkowych.
4. Przekształcanie siedlisk w tereny rolnicze.
5. Wprowadzanie wyselekcjonowanych odmian i ras.

2. Oceń prawdziwość zdań. Wpisz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F, jeśli zdanie jest fałszywe.

W skali całego globu można zaobserwować, że największa bioróżnorodność występuje w lasach liściastych strefy umiarkowanej.	
Bioróżnorodność maleje stopniowo w kierunku od biegunów do równika.	
Rozkład bioróżnorodności jest związany ze zmiennością warunków środowiska.	